

Lokalrevision 2018 inför Mål och Resursplan 2020

Socialnämnden, Motala kommun

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	3
Socialnämndens uppdrag	3
Bakgrund till lokalrevision.....	4
Arbete med lokalrevision och avgränsningar.....	4
Lagstiftning	4
Teknisk status/tidigare lokalrevisioner	5
Verksamhetsområden.....	6
Förvaltningsledning och stab	6
Socialkontoret	6
Hemsjukvård	7
Sociala resursverksamheten	8
Boende LSS och SoL för personer med funktionsnedsättning	8
Daglig verksamhet och sysselsättning	11
Korttids och fritids LSS och SoL	14
Övriga verksamheter SRV	16
Sammanfattning behov av åtgärder lokaler inom SRV.....	17
Äldreomsorg.....	19
Befolkningsprognos	19
70+boende/trygghetsboende	20
Korttidsplatser	21
Särskilt boende	22
Sammanfattning behov av åtgärder lokaler inom äldreomsorg	25
Bilagor.....	26
Referenser	26

Sammanfattning

Lokalrevision 2018 för socialnämnden innefattar en beskrivning av de olika verksamhetsområdena och de lokaler som, i stora drag, finns. Lokalrevisionen omfattar även en analys av lokalbehov i dag och på längre sikt. Socialförvaltningen är uppdelad i fem verksamhetsområden; äldreomsorg egenregi, sociala resursverksamheten, socialkontoret, hemsjukvården samt förvaltningsledning och administrativ stab.

Lokalrevisionen består av ett huvuddokument, *Lokalrevision 2018 inför Mål och Resursplan 2020* samt två bilagor; *Analys lokalbehov Korttids och fritids SoL och LSS* samt *Analys lokalbehov, äldreomsorg*. Utgångspunkten för lokalrevisionen har varit ett verksamhetsperspektiv och nuvarande lokalers ändamålsenlighet för verksamheterna samt kommande behov. Någon fördjupad teknisk utredning av lokalernas status har inte genomförts.

Inom sociala resursverksamheten har framkommit behov av förändringar, både gällande att nå mer ändamålsenliga lokaler men även arbetssätt internt och i samverkan med framförallt socialkontoret. En särskild nulägesbeskrivning har gjorts för korttids och fritids LSS och SoL med anledning av att enheterna har svårigheter att bedriva god verksamhet utifrån de lokaler som enheterna förfogar över. Bedömningen är att verksamhetsområdet behöver genomföra behovsanalyser omfattande både verksamhets- och lokalperspektiv. Analyserna bör göras under våren 2019 för att finnas som underlag till lokalrevision 2019 (inför Mål och Resursplan 2021). Behovsanalyserna avser områdena korttids och fritids LSS och SoL, daglig verksamhet och sysselsättning samt boende för personer med funktionsnedsättning.

För äldreomsorgens del finns behov av att lämna Samuelsberg så snart som möjligt samt gamla delen på Strandvägen (där det idag är korttidsplatser) då lokalerna inte bedöms vara ändamålsenliga samt att teknisk status inte är tillfredsställande. För att kunna lämna Samuelsberg föreslås att de 25 permanenta platserna i särskilt boende flyttas till det planerade boendet på Nämndemansgatan när det står klart år 2020. Gällande korttidsplatser på Samuelsberg och Strandvägen föreslås att en förstudie för nya lokaler för befintligt antal korttidsplatser (41 stycken) inleds omedelbart. För övriga verksamheter som finns på Samuelsberg, behöver nya lokaler sökas i samband med att utflyttningsdatum fastställs.

Analysen av kommande behov av boendeplatser inom särskilt boende, äldreomsorg, visar att tillskapande av nya platser bör i första hand ske till år 2022 för att klara det behov av platser som kan förväntas uppstå utifrån nu gällande befolkningsprognos. Inför lokalrevision 2019 bör befolkningsprognos och behov av platser efter 2022 särskilt beaktas. Förslag om att en förstudie inleds ur både verksamhets- och plan och byggperspektiv. Process för tillskapande av nya platser beräknas ta 3-5 år om det även innefattar planprocess inom samhällsbyggnad. I arbetet med tillskapande av nya boendeplatser föreslås även en översyn av nuvarande boenden för att titta på möjligheten till om- och tillbyggnationer som alternativ till nybyggnationer.

Sammanfattningsvis kan sägas att lokalrevision 2018 för socialnämnden visar på socialförvaltningen är en mycket lokalintensiv verksamhet men där det också finns behov av ytterligare samordning, behovsanalyser och förstudier för att få en ännu tydligare bild av lokalernas ändamålsenlighet idag och för framtiden. Lokalrevisionen bör ses som ett startskott för nästa steg i arbetet med att nå ändamålsenliga lokaler samt fortsatta utredningar kring framtida behov av boenden inom sociala resursverksamheten och äldreomsorgen.

Beslutsinstans: Socialnämnden
Datum:

Diarienummer:
Paragraf:

Reviderande instans:
Datum:

Diarienummer:
Paragraf:

Gäller från:

Inledning

Socialnämndens uppdrag

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd. Ansvaret omfattar bland annat

- Individ- och familjeomsorg
- Stöd och service till personer med funktionsnedsättning, innefattande bland annat stöd och särskilda boendeformer
- Äldreomsorg, innefattande bland annat hemtjänst och särskilda boendeformer
- Hemsjukvårdsinsatser och grundläggande rehabilitering i hemmet

Socialförvaltningen omfattar fem verksamhetsområden; äldreomsorg egenregi, sociala resursverksamheten, socialkontoret, hemsjukvården samt förvaltningsledning och administrativ stab.

Socialnämndens verksamheter är lokaltäta och en samordning för effektivt nyttjande av nämndens lokaler och boenden är ett måste. Under 2017 verkställdes ny organisation för fasighets- och lokalfrågor i Motala kommun och en lokalsamordnare tillsattes i socialförvaltningen.

Befolkningsutvecklingen inom Motala kommun har stor påverkan på socialnämndens verksamhetsområden. Gällande andelen äldre påverkar det äldreomsorgen i stor utsträckning utifrån behov av boendeplatser samt behovet av korttidsplatser. Befolkningsutvecklingen i övriga åldrar kan ha påverkan på verksamhetsområdena socialkontoret samt sociala resursverksamheten.

Genom en god framförhållning och kunskap om behovet av platser och lokaler inom äldreomsorg och omsorg om funktionsnedsatta skapas goda förutsättningar för att nämnden har rätt och bra lokaler i förhållande verksamheternas behov. Detta gör att tid för kö till boende hålls på en rimlig nivå samt ett effektivt användande av platser. När det gäller framförhållning för ändamålsenliga lokaler för annan verksamhet krävs en samordning för att nyttja lokaler maximalt dygnets alla timmar.

Bakgrund till lokalrevision

Lokalrevision genomförs en gång per år enligt kommunens fastighets- och lokalprocess. Samtliga nämnder ska anta en lokalrevision, vilka sedan aggregeras till en lokalförsörjningsplan som beslutas av kommunstyrelsen och gäller för samtliga nämnder.

Alla planer, program etc. som tas fram i Motala kommun och som antas av en nämnd, ska förhålla sig till kommunens Lokala utvecklingsprogram (LUP) och de resultatmål som finns kopplade till LUP. Lokalrevisionen avser år 2018, men beslut har förskjutits med anledning av ny mandatperiod från 2019. I och med detta kommer en ny LUP och resultatmål att beslutas under första halvåret 2019.

Arbete med lokalrevision och avgränsningar

Huvudansvarig för arbetet med lokalrevisionen ligger på förvaltningens lokalsamordnare. Under 2018 har utvecklingsstrateg haft uppdraget som lokalsamordnare under tid som lokalsamordnartjänsten varit vakant. Arbetet med lokalrevision har skett i samråd med enheterna i de fall då enheterna har haft särskilda behov kring lokaler. Återkommande dialoger har skett med socialförvaltningens ledningsgrupp och fördjupade dialoger har även förekommit med särskilt berörda verksamhetschefer.

I syfte att inte göra lokalrevisionen för omfattande som dokument beskrivs två områden särskilt i egna analyser som återfinns som bilagor till lokalrevisionen. Detta gäller *Analys lokalbehov korttids och fritids enligt LSS och SoL* samt *Analys lokalbehov äldreomsorg*.

Lokalrevisionen har tagit fasta på att göra beskrivningar på hur verksamheten fungerar i nuvarande lokaler och vilka förändringar som behövs för att nå bättre förutsättningar för verksamheterna att bedriva en god och kvalitativ verksamhet. Revisionen har också tagit fasta på framtida behov av platser i särskilda boenden.

Underlag har inhämtats från fastighetsenheten vid samverkansmöten avseende teknisk status och planerat fastighetsunderhåll för 2019. Någon fördjupad teknisk bedömning har inte efterfrågats eller gjorts utan hänvisning görs till lokalrevision för socialnämnden beslutad 2017.

Att genomföra en lokalrevision för socialnämnden är ett omfattande arbete och därför har vissa avgränsningar gjorts för att möjliggöra arbetet. Inventering av befintliga lokaler, kontrakt och gränsdragningslistor mot fastighetsägare påbörjades under 2018 och kommer att fortgå under 2019. Detta arbete redovisas inte i lokalrevisionen.

Lagstiftning

Verksamheterna inom socialnämnden styrs av ett antal lagar, regler och förordningar. De lagar som framförallt har påverkan på lokalbehov är lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt socialtjänstlagen (SoL).

Beslut enligt socialtjänstlagen handlar främst om utgångspunkten rätten till skälig levnadsnivå. Den enskilde som på grund av fysiska, psykiska, sociala och/eller existentiella behov behöver hjälp och stöd i den dagliga livsföringen och som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har enligt socialtjänstlagen rätt till bistånd för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor, att

de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger. Det finns tre bedömningsgrunder för LSS, vilka beskrivs i lagen som tre personkretsar. Inom LSS-lagstiftningen finns tio insatser som ska ge hjälp och stöd till den enskilde.

Teknisk status/tidigare lokalrevisioner

Lokalrevision som genomfördes under hösten 2016 och som beslutades av socialnämnden i januari 2017 ger en beskrivning av hur den tekniska statusen för de särskilda boendena i kommunen är. Bedömningen gjordes av tekniska konsulter, genom platsbesök och intervjuer med förvaltare och driftsorganisation. Bedömningen omfattar byggnads- och anläggningsdelar inklusive utvändig miljö, VVS-tekniska installationsdelar, EL- och teletekniska installationsdelar, tillagningskök och mottagningskök. Parallellt med detta gjordes även en revision av en extern konsult som tittade på de mjuka värdena såsom allmänt om boendet, utemiljö, inomhus – tillgänglighet, funktionalitet, flexibilitet och omställbarhet samt trygghet/hemkänsla. Resultatet av tidigare revisioner enligt ovan går fortfarande att använda då några större ombyggnationer inte har skett under senaste åren.

Inför 2018 års lokalrevision har inte någon fördjupad utredning eller bedömning gjorts av den tekniska statusen på särskilda boenden i kommunen. Efter dialog med kommunens fastighetsenhet under 2018 är det inte några förändringar i den tekniska statusen i förhållande till den utredning som gjordes 2016, mer än att ytterligare två år avlöp och sedvanligt slitage tillkommit.

Verksamhetsområden

Här beskrivs respektive verksamhetsområde inom socialnämndens ansvarsområde.

Förvaltningsledning och stab

Socialförvaltningens ledning och stabsfunktioner finns till största delen samlade på plan tre i kommunhuset, Motala. Stabens lokalbehov består av kontorsutrymmen samt arkiv. Tre av förvaltningens fem verksamhetschefer har kontor i anslutning till sina verksamhetsområden, övriga har kontor på staben.

Det pågår en utredning av nyttjande av centrala kontorsutrymmen under ledning av kommunens lokalstrateg. Socialförvaltningens lokalsamordnare är delaktig i utredningen.

Socialkontoret

Socialkontorets verksamhetsområde omfattar myndighetsutövning inom socialnämndens ansvarsområde. Socialkontoret består av följande sektioner (enheter):

- Omsorg SoL och LSS
- Ekonomiskt bistånd
- Vuxengrupp
- Barn och ungdom
- Alkohol och tobak
- Administration och Reception
- Verksamhetsledning

Socialkontorets samtliga sektioner har kontorsutrymmen, samtalsrum och arkiv som lokaler.

Enhet	Typ av lokaler	Adress	Fastighetsägare
Samtliga sektioner Administration Reception Verksamhetsledning	Kontorsutrymmen Arkiv Samtalsrum	Kyrkogatan 6, Motala	Bostadsstiftelsen Platen
Alkohol och tobak	Kontorsutrymmen Arkiv Samtalsrum	Polishuset, Motala	Hemfosa Fastigheter AB
Trygg hemgång	Kontorsutrymmen	Södra Allén 17, Motala	Fogelvik NordVäst AB

Socialkontoret har fungerande lokaler och har inte några behov av förändringar.

Hemsjukvård

Hemsjukvårdens verksamhetsområde omfattar ansvar för

- hälso- och sjukvård i ordinärt boende enligt gällande hemsjukvårdsavtal med Region Östergötland,
- hälso- och sjukvård i kommunens särskilda boenden inom såväl sociala resursverksamheten som äldreomsorgen,
- rehabilitering för personer i ordinärt boende samt särskilt boende
- anhörigstöd
- hälsocenter, träningsmöjligheter för äldre

Lokaler inom hemsjukvården är följande:

Enhet	Typ av lokaler	Adress	Fastighetsägare
Sjuksköterskor ordinärt boende	Kontorsutrymmen Parkeringsplatser	Södra Allén 17, Motala	Fogelvik NordVäst AB
Rehabenheten	Kontorsutrymmen Hjälpmiddelsförråd Parkeringsplatser Träningsutrymmen	Södra Allén 17, Motala Träningslokaler i anslutning till korttidsplatser på Samuelsberg och Strandvägen	
Sjuksköterskor särskilt boende äldreomsorg	Kontorsutrymmen på respektive boende inom äldreomsorg	Samtliga särskilda boenden i äldreomsorgen	-
Hälsocenter	Träningslokaler Personalutrymmen	Lasarettsgatan 19 F, Motala (Samuelsberg) Skolgatan 7, Motala (Nyttjar även bassäng på särskilda boendet Solbacken)	Motala kommun Bostadsstiftelsen Platen
Anhörigcentrum	Kontorsutrymmen Samtalsrum	Nedre Borgmästaregatan 7, Motala	Bostadsstiftelsen Platen
Möjligheternas Bostad	Visningslägenhet Kontors- och konferensutrymmen	Timmermansgatan 9, Motala	Bostadsstiftelsen Platen

Hemsjukvårdsverksamheten har väl fungerande lokaler och har inte några behov av förändringar.

Sociala resursverksamheten

Sociala resursverksamheten är socialförvaltningens utförare av insatser för personer med funktionsnedsättning samt boende för ensamkommande barn och ungdomar.

Till lokalrevisionen finns som tidigare nämnts bilagan *Analys lokalbehov korttids och fritids enligt LSS och SoL*. Övriga verksamheter beskrivs under egna rubriker eller under rubriken övriga enheter.

Boende LSS och SoL för personer med funktionsnedsättning

Boenden för personer med funktionsnedsättning verkställs enligt både LSS och SoL. I Motala kommun finns följande typer av boenden inom sociala resursverksamheten.

- Gruppboende enligt 9 § 9 LSS, vid två enheter finns satellitlägenheter kopplade till gruppboendet
- Serviceboende enligt 9 § 9 LSS
- Stödboende enligt SoL
- Kategoriboende enligt SoL
- HVB
- Särskilt boende SoL för personer med psykisk ohälsa

Särskilda boenden för personer med funktionsnedsättning finns endast i Motala tätort enligt nedan fördelning:

Enhet	Var	Antal bostäder	Typ av boende	Fastighetsägare
Flintvägen	Bråstorp	5 bostäder	Gruppboende 9 § 9 LSS	Motala kommun
Torpavägen	Ekenäs	6 bostäder	Gruppboende 9 § 9 LSS	Motala kommun
Båtsmansgatan	Bispmotala	6 bostäder	Gruppboende 9 § 9 LSS	Hemsö Fastigheter
Skepparegatan	Bispmotala	5 bostäder	Gruppboende 9 § 9 LSS	Bostadsstiftelsen Platen
Strömsborg	Charlottenborg	6 bostäder	Gruppboende 9 § 9 LSS	Bostadsstiftelsen Platen
Stenvägen	Bråstorp	5 bostäder	Gruppboende 9 § 9 LSS	Motala kommun
Mariebergsgatan	Marieberg	6 bostäder	Gruppboende 9 § 9 LSS	Bostadsstiftelsen Platen
Kalkstensvägen	Bråstorp	5+1 bostäder	Gruppboende 9 § 9 LSS	Bostadsstiftelsen Platen
Norra Kanalvägen	Borenhult	5 bostäder	Gruppboende 9 § 9 LSS	Motala kommun
Eriksbergsgatan	Charlottenborg	6 +3 bostäder	Gruppboende 9 § 9 LSS	Bostadsstiftelsen Platen

Gnejsvägen	Bråstorp	6 bostäder	Gruppboendestad 9 § 9 LSS	Bostadsstiftelsen Platen
Gruppboendestad 9 § 9 LSS; totalt 61 bostäder, 4 satellit lägenheter				

Enhet	Var	Antal bostäder	Typ av boende	Fastighetsägare
Tegelviksvägen	Råsnäs	10 bostäder	Serviceboendestad 9 § 9 LSS	Bostadsstiftelsen Platen
Ulagatan	Ekön	10 bostäder	Serviceboendestad 9 § 9 LSS	Bostadsstiftelsen Platen
Styvingevägen	Ekön	9 bostäder	Serviceboendestad 9 § 9 LSS	Bostadsstiftelsen Platen
Gamla stan	Centrum	9 bostäder	Serviceboendestad 9 § 9 LSS	Blandade hyresförhållanden
Lasarettsgatan	Samuelsberg	14 bostäder	Serviceboendestad 9 § 9 LSS	Blandade hyresförhållanden
Kråkrivsvägen	Ekön	12 bostäder	Serviceboendestad 9 § 9 LSS	Bostadsstiftelsen Platen
Serviceboendestad 9 § 9 LSS; totalt 64 bostäder				

Olika typer av boenden, drivs i egen regi

Enhet	Var	Antal platser	Typ av boende	Fastighetsägare
HVB Östermalm	Östermalm	~15 platser	Ensamkommande	Bostadsstiftelsen Platen
Lustigkullevägen	Charlottenborg	~25 platser	Stödboende för yngre	Bostadsstiftelsen Platen
Redaren	Östermalm	7 bostäder	Särskilt boende SoL	Bostadsstiftelsen Platen
Nya Bråstorp	Bråstorp	9 bostäder	Särskilt boende SoL	Bostadsstiftelsen Platen

Olika typer av boenden, drivs i extern regi

Enhet	Var	Antal platser	Typ av boende	Fastighetsägare
Kaptensgatan	Mossen	12 platser	Kategoriboende (Extern drift)	Bostadsstiftelsen Platen
Stjärnorpsgatan	Brinken		Kategoriboende (Extern drift)	-
Strandvägen	Brinken		Kategoriboende (Extern drift)	Motala kommun

Enligt gällande rekommendation bör det inte vara mer än sex boende i en gruppboende. Antal boende kopplat till serviceboende finns inte några regler för utan det är upp till varje kommun att besluta.

Sedan 2018 pågår ett arbete tillsammans med Bostadsstiftelsen Platen för nybyggnation av en gruppboende med sex platser. Plats för boendet är Eriksbergsgatan, Charlottenborg Motala tätort. Det är ännu oklart när inflyttning kan ske då förhandlingar om hyra måste vara genomförd innan upphandling av byggnation kan ske.

Per den 11 december 2018 ser kö till boende ut enligt följande;

- 8 personer i kö till gruppboende 9 § 9 LSS varav samtliga väntat mer än 90 dagar
- 6 personer i kö till serviceboende 9 § 9 LSS varav tre har väntat mer än 90 dagar
- 0 personer i kö till boende enligt SoL

I regel tas ungefär fem nya beslut i Motala kommun om boende enligt 9 § 9 LSS per år. Inför skolavslutningar från gymnasieskolan de kommande åren finns det personer som kan komma att ansöka och bli beviljade boende med särskild service 9 § 9 LSS. Oklart dock hur många det är som kommer att ansöka och vilken typ av boendeform som kan bli aktuellt.

Socialnämnden är skyldig att rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljat bistånd enligt SoL och insatser enligt LSS inte har verkställts tre månader efter beslut. Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid kan myndigheten ansöka om utdömande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten. Storleken på den särskilda avgiften avgörs av hur länge den enskilde har fått vänta på verkställighet av beviljad insats.

Analys lokalbehov

När det gäller befintliga gruppboenden och serviceboenden finns vissa behov av förändringar. Det gäller bland annat renovering av kök på gruppboende Strömsborg, behov av förråd/bod på gruppboende i Bråstorp, plattläggning av uteplats på serviceboende Ekön etc. Den typen av behov hanteras via lokalsamordnare i samråd med aktuell fastighetsförvaltare och bedöms rymmas inom budgetram.

Gällande gruppboende Eriksbergsgatan behöver det utredas om det finns fortsatt behov av satellitlägenheter.

Den fördröjning av planerad nybyggnation av gruppboende (som går under arbetsnamnet Vätterosen) som skett under 2018 är allvarlig och risk för särskild avgift för ej verkställda beslut är överhängande.

I den kö som föreligger finns det personer som skulle vara aktuella att erbjudas plats på det nya gruppboendet Vätterosen när det är klart. När det gäller kön till grupp- och servicebostäder i övrigt, är det inte bara en platsfråga utan även en kompetensfråga för det boende som den enskilde ska erbjudas plats i. Personer i kö till gruppboende och servicebostad kan inte ses som homogena grupper varför ytterligare behovsanalys krävs för att tydliggöra nuvarande grupp- och servicebostäders inriktningar samt behovet för personer i kön. Det bedöms viktigt att följa utvecklingen kontinuerligt för att ligga i jämn takt med antalet grupp- och servicebostäder i förhållande till behovet. I planeringen bör det finnas med parametern att personer som bor i gruppboende i regel bor kvar i boendet under återstående av sin livstid.

Behovsanalysen bör göras under våren 2019 för att få en tydlig bild av behovet. Analysen bör göras ur såväl verksamhets- som lokalperspektiv samt hur samverkan mellan myndighet och utförare fungerar.

Daglig verksamhet och sysselsättning

Enheterna för daglig verksamhet och sysselsättning verkställer beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt insatser enligt socialtjänstlagen (SoL).

Personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig kan få daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS. Daglig verksamhet och liknande sysselsättning syftar också till att kunna erbjuda personer med psykisk ohälsa eller psykisk funktionsnedsättning något intressant och meningsfullt att göra på dagarna. Har man inte rätt till daglig verksamhet enligt LSS så kan man ansöka om sysselsättning enligt socialtjänstlagen (SoL) istället. Daglig verksamhet eller sysselsättning kan också vara en del i en plan för att öka en persons möjligheter att få ett arbete.

Totalt finns det 19 enheter (se nedan) med olika inriktningar där förvaltningen verkställer beslut om daglig verksamhet enligt LSS och sysselsättning enligt SoL. De flesta av enheterna håller öppet året runt. Enheterna är deltagar- och personalintensiva vilket innebär stora behov kring samordning både när det gäller deltagarnas och personalens schema för att det ska bli så bra som möjligt. Det finns ett visst mått av komplexitet när det gäller schema och bemanning då det ofta händer snabba förändringar utifrån att deltagarna vill byta tider, inte delta alls eller att det kommer nya deltagare. Enheterna försöker alltid att verkställa den kö som uppstår, men på senare tid har det blivit svårare och svårare då lokalerna inte räcker till. Följden har då blivit att deltagarna får mindre tid verkställt och/eller att de får byta tider.

Enhet	Antal deltagare	Målgrupp	Fastighetsägare
Arbetsplatsförlagd, Motala tätort			
Café Polisen Järnvägsgatan 1	9 deltagare (max 6 samtidigt)	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	Polisen upplåter lokaler
Bråstorpsfixarna Bråstorpstorget	17 deltagare (max 9 samtidigt)	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	Bråstorpstorget upplåter lokaler
Guldkanten Strandvägen 82	7 deltagare	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	Äldreomsorgen upplåter lokaler
Strandkanten	11 deltagare	Daglig verksamhet LSS	Äldreomsorgen

Strandvägen 20		Sysselsättning SoL	upplåter lokaler
Café Eken Långbackagatan 1	9 deltagare (max 6 samtidigt)	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	Roomzzz Fastighets AB
Enheterna har inga lokalkostnader med undantag för Café Eken. Totalt 36 deltagare där begränsningen är max sex deltagare per personal.			

Enhet	Antal deltagare	Målgrupp	Fastighetsägare
Nämndemansgatan 29, Motala tätort			Motala kommun
Ankaret	27 deltagare (max 15 samtidigt)	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	
HoppHAA		Kontorsutrymmen	
Kompass	8 deltagare	Sysselsättning SoL, viss del förlagd på annat håll	
På Nämndemansgatan finns utrymme för 35 deltagare där varje enhet begränsar antalet deltagare som kan vara på plats samtidigt.			

Enhet	Antal deltagare	Målgrupp	Fastighetsägare
Poppelgården, Södra Herrgårdsgatan 2, Motala			Motala kommun
Dagliljan	13 deltagare (max 8 samtidigt)	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	
Händelseriket	28 deltagare (max 6-8 samtidigt)	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	
Ledsagning		Kontorsutrymmen	
Måla	17 deltagare (max 5 samtidigt)	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	
Odla	8 deltagare	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	
Solrosen	9 deltagare	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	
På Poppelgården finns utrymme för 75 deltagare där varje enhet begränsar antalet deltagare som kan vara på plats samtidigt.			

Enhet	Antal deltagare	Målgrupp	Fastighetsägare
Övriga verksamheter			
Skogen Fallstuguvägen 23 Offerby, Motala	5 deltagare Deltagarna har stort behov av avskildhet och så lite interaktion med andra som möjligt.	Daglig verksamhet LSS	Motala kommun
Vågen Industrigatan 9, Motala	9 deltagare Deltagarna har stort behov av avskildhet och så lite interaktion med andra som möjligt.	Daglig verksamhet LSS	Josef Soner
Mediakontoret Verkstadsvägen 79, Motala	22 deltagare	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	Föreningshuset i Motala AB
Platengruppen Torpavägen 3/Textilvägen 1, Motala	22 deltagare	Daglig verksamhet LSS Sysselsättning SoL	Fogelvik NordVäst AB
Lantgård Högby gård Borensberg	- deltagare	Daglig verksamhet LSS	
Möbelförråd Boendebacka Motala	En del av Ankaret		Motala kommun

Det finns en blandning av daglig verksamhet enligt LSS, sysselsättning enligt SoL samt arbetsmarknadspolitiska åtgärder på enheterna. Antalet deltagare inom daglig verksamhet och sysselsättning ligger på en ganska jämn nivå år från år, det som istället påverkar enheterna är förändring av antalet timmar som respektive person har rätt till och/eller klarar att delta i förhållande till funktionsförmåga och hälsa.

Analys lokalbehov

Både Nämndemansgatan och Poppelgården innehåller flera enheter. Ur ett samordningsperspektiv är detta bra, men det skapar även en trångboddhet för enheterna och begränsar antalet deltagare per enhet.

Lokalerna på Nämndemansgatan fungerar bra för verksamheten, men en utredning och åtgärd kring ventilationen behöver göras av fastighetsägaren.

Lokalerna på Poppelgården motsvarar inte enheternas behov. Vissa ventilationsproblem föreligger på enheterna Odlå och Solrosen samt att taket på Händelseriket behöver åtgärdas. Fastigheten är ett flervåningshus och det skapar ibland vissa begränsningar gällande hjälpmedel. Enheterna har stor nytta av den trädgård som finns men det finns en

lokalbehovsanmälan från enheterna att utöka trädgården med olika anläggningar för ökat välbefinnande inom grön omsorg.

Skogen ligger avskilt drygt en halvmil från Motala centrum och innefattar boningshus, uthus som används som förråd, lada som är inredd med arbetsplatser för deltagarna. Vid fastigheten finns ytterligare mark med ett sågverk, förråd, manskapsvagnar och utetoaletter. Då deltagarna har särskilda behov kring avskildhet finns tre manskapsbodar inköpta där deltagarna har sitt eget utrymme samt extra utetoaletter varav en hyrs för 2 000 kr/månad från Cramo. Dessa extratoaletter är inte anslutna till fastighetens avlopp utan töms regelbundet mot en kostnad. Viss upprustning har skett senaste åren, men inte i den utsträckning att det är tillräckligt för enheten. Personalutrymmena är begränsade och tillgång till omklädningsrum, personalrum för fem personal, vilrum, garage/parkeringsplats för lastbilar samt kontor med god datauppkoppling saknas. Fastighetens stora ytor passar enheten bra och deltagarnas särskilda behov kan tillgodoses dock med vissa lösningar som inte har en långsiktig hållbarhet.

Lokalerna för Vågen är före detta kontorslokaler med ett optimalt läge då det är avskildhet samtidigt som det ligger i stadsmiljö men inte nära andra verksamheter eller allmänna ytor där människor samlas. Storleken och lokalens utformning gör att deltagare så lite som möjligt behöver ses eller interagera med andra. Personalutrymmena är begränsade och tillgång till omklädningsrum, personalrum för fyra personal, kontorsutrymmen och flera toaletter saknas. Större rum för verksamheten att utföra kreativa arbetsuppgifter saknas.

Platengruppens lokaler är belägna på Ekenäsverkstaden i Motala och har stora öppna ytor som inte kan avdelas. Det är högt i tak vilket bidrar till en hög ljudnivå i lokalerna. Det finns inte några möjligheter att gå undan om behov av enskildhet uppstår. Personalutrymmena är begränsade och tillgång till omklädningsrum, personalrum för fem personal, kontorsutrymmen, flera toaletter saknas. Fler olika rum för enheten att utföra kreativa arbetsuppgifter behövs samt att omklädningsrum och toalett som är handikappanpassad saknas.

Tankar har tidigare funnits att samlokalisera flera av enheterna till en ny lokal, detta arbete lades på is under 2018. En behovsanalys för daglig verksamhet och sysselsättning ur ett helhetsperspektiv behöver genomföras. Behovsanalysen bör göras under våren 2019 för att få en tydlig bild av behovet ur såväl verksamhets- som lokalperspektiv samt hur samverkan mellan myndighet och utförare fungerar.

Korttids och fritids LSS och SoL

För enheterna korttids och fritids finns en beskrivning av enheterna och lokalbehov kopplat till dessa i bilaga *Analys lokalbehov korttids och fritids enligt LSS och SoL*. Nedan följer en kort sammanfattning av bilagan.

Enheterna för korttids och fritids verkställer beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt tillsyn för äldre och yngre enligt socialtjänstlagen (SoL). Korttidsvistelse utanför det egna hemmet är till för att ge den enskilde möjlighet till rekreation och miljöombyte eller för att ge anhöriga tillfällen till avlösning. Korttidsvistelse kan ordnas i korttidshem, i en annan familj eller på något annat sätt t.ex. läger- eller kolonivistelse. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år ger barn och ungdomar möjlighet till tillsyn före och efter skoldagen samt under skolloven. Värt att notera är att korttidsvistelse och korttidstillsyn kan beviljas inom båda lagrummen.

Följande enheter finns för korttids och fritids enligt LSS och SoL.

Enhet	Antal deltagare	Målgrupp	Fastighetsägare
Högerkroken Motala	13 deltagare	Korttidsvistelse LSS och SoL Korttidstillsyn LSS	Motala kommun
Delfinen Medevivägen 47 Motala	25 deltagare	Korttidsvistelse LSS och SoL Korttidstillsyn LSS	Motala kommun
Lyckorna Medevivägen 47 Motala	28 deltagare	Korttidsvistelse LSS och SoL Korttidstillsyn LSS	Motala kommun
Södra skolan LSS fritids	8 deltagare	Korttidsvistelse LSS och SoL Korttidstillsyn LSS	Motala kommun (enheten hyr av bildning)

Enheterna tillsammans verkställer totalt ca 93 insatser till ca 72 barn/ungdomar/vuxna. Antalet insatser och deltagare fluktuerar över tid men skiljer sig i totalsumman inte så mycket över tid. Till enheterna finns det ytterligare 13 insatser som väntar på verkställighet samt att det till hösten 2019 förväntas komma ytterligare beslut om korttidstillsyn i samband med skolstarten.

Någon större förändring av lokalerna för enheterna har inte skett på många år samtidigt som antalet beslut och omfattning för korttids och fritids har ökat. För att möta behovet på ett bra sätt skulle enheterna behöva ha utrymme att ta emot barn snarast ett behov uppstår. Detta finns inte möjlighet till idag då lokalerna inte medger några utökningar utan att det måste ske omflyttningar och/eller inskränkningar i den tid som den enskilde faktiskt har behov av. Under de senaste åren har enheterna känt sig nödgade att plocka om och flytta på barn för att kunna möjliggöra platser, vilket har gett negativa konsekvenser för deltagarna.

Framtida behov är att ha mer renodlade enheter utifrån de olika lagrummen samt även utrymmen för de som har personliga assistenter med sig till enheten. Fler eller större enheter för de barn som har ett omfattande vårdbehov. Idag har enheterna barn och ungdomar med mycket olika behov samtidigt och av hälsoskäl är det vårdbehovet som måste komma i första hand. Hos vissa barn kan det då upplevas som att andra barns behov går före när det är många barn med olika behov i verksamheten samtidigt. Enheterna skulle vara mer uppdelade utifrån insatser, en enhet för tillsyn/fritids och enhet för vistelse. Lokalerna bör ligga i anslutning till varandra för att möjliggöra att de barnen som ska vara kvar på vistelse också kan följas åt av personal som då byter arbetsställe. En enhet för korttidsvistelse för övernattnings som ligger i anslutning till övriga enheter gör att personal kan arbeta på båda ställena.

Analys lokalbehov

Lokaler för enheterna korttids och fritids LSS och SoL fungerar inte optimalt utifrån den verksamhet som enligt lag ska bedrivas. Lokalerna är små, saknar möjligheter till enskildhet samt saknar möjlighet till enskilda aktiviteter. På Högerkroken är lokalerna inte anpassade för de hjälpmedel som verksamheten och deltagarna använder.

Viktigt att notera är att med en förändring av enheternas lokaler så behöver även en översyn av arbetssätt, verkställighet och samverkan med socialkontoret att ske. Om enheterna ska nå den renodling av enheterna som eftersträvas behöver även socialkontorets

ledning och medarbetare vara involverade. En samverkan bör även innefatta samverkan med enheter inom särskilt boende LSS och SoL samt samverkan med berörda enheter inom daglig verksamhet och sysselsättning.

För att få ett helhetsperspektiv på behovet av det totala förändringsbehovet och vad som är möjligt bör en fördjupad behovsanalys genomföras under våren 2019. Analysen bör göras ur såväl verksamhets- som lokalperspektiv samt hur samverkan mellan myndighet och utförare fungerar.

Övriga verksamheter SRV

Inom sociala resursverksamheten finns även följande enheter:

Enhet	Typ av lokaler	Adress	Fastighets-ägare	Övrigt
VuxenCentrum	Kontorsutrymmen, mötesplatser och aktivitetsrum	Poppelgatan 3, Motala	Roomzzz fastigheter AB	Utredning kring verksamhet pågår
Personlig assistans	Verksamheten bedrivs hos respektive assistanstagare	-	-	
Bemanningsenhet	Kontorsutrymmen, samtalsrum	Polishuset, Motala	Hemfosa fastigheter	
Barncentrum, Mini Maria, Ungdomshälsan, Familjerådgivning	Kontorsutrymmen, samtalsrum	Bispotalagatan 9, 11B, Motala	Bagaren 4 i Motala AB	Behov av mindre justeringar i lokaler föreligger
Båten, Familjeteamet	Kontorsutrymmen, samtalsrum	Bispotalagatan 11A, Motala	Bo Hellman Förvaltning AB	
Verksamhetsledning	Kontorsutrymmen	Långbackagatan, Motala	Roomzzz fastigheter AB	

Övrig verksamhet inom SRV har fungerande lokaler och har inte några behov av förändringar. Utredning kring framtida uppdrag och arbetssätt kring VuxenCentrum pågår och när den utredningen är klar kan förändringar kring lokaler finnas.

Sammanfattning behov av åtgärder lokaler inom SRV

Här är en sammanställning av de behov och förslag på åtgärder som analysen kommit fram till. Mindre förändringar som bedöms rymmas inom drift redovisas inte.

Enhet	Vad behöver åtgärdas	När	Förslag på åtgärd
Grupp- och servicebostäder enligt 9 § 9 LSS	Förändringar i lokaler som rymms inom budgetram. Skapa en gemensam bild kring boenden samt nuvarande och kommande behov.	2019 Våren 2019	I samråd med fastighetsägare. Behovsanalys inför lokalrevision 2019.
Bostad enligt SoL	Skapa en gemensam bild kring arbetssätt, nuvarande och kommande behov av boenden.	Våren 2019	Behovsanalys inför lokalrevision 2019.
Daglig verksamhet och sysselsättning	Skogen Anslutning av utetoaletter till avlopp Alternativ till manskapsbodar Personalutrymmen, tillgång till god datauppkoppling Värme och el i garage Nämndemansgatan och Poppelgården Ventilation, utökning av trädgård, åtgärder av tak Vågen Personalutrymmen Större rum för aktiviteter Platengruppen Mer ändamålsenliga lokaler över lag	2019 2019 2019	Arbeten som behöver genomföras för att fortlöpande kunna ha verksamhet i lokalerna bör göras efter samråd med fastighetsägare. I ett helhetsperspektiv bör en fördjupad behovsanalys genomföras inför lokalrevision 2019.
Korttids och fritids LSS och SoL	Högerkroken Större dörröppningar Aktivitetsrum och sovrum i storlek som fungerar Hygienutrymmen och toaletter Hjälpmedelsförråd Egenvårdsutrymmen Uteplats och gång för rullstolar Delfinen/Lyckorna Utökning av lokalerna	Våren 2019 Genomförande med start hösten 2019	För samtliga lokaler korttids och fritids görs en behovsanalys i samverkan med andra berörda förvaltningar och fastighetsenheten. Förslag på åtgärder och kostnadsförslag för respektive åtgärd tas fram.

Enhet	Vad behöver åtgärdas	När	Förslag på åtgärd
Boende LSS och SoL	Färdigställande av nybyggnation gruppbostad LSS. Fördjupad behovsanalys nuvarande och kommande behov (5 år) av bostäder enligt LSS och SoL	Snarast Våren 2019	Arbete pågår Behovsanalys inför lokalrevision 2019.
Övriga verksamheter SRV	-	-	-

Äldreomsorg

För äldreomsorgen finns en beskrivning av enheterna och lokalbehov kopplat till dessa i bilaga *Analys lokalbehov äldreomsorg*. Nedan följer en kort sammanfattning av bilagan.

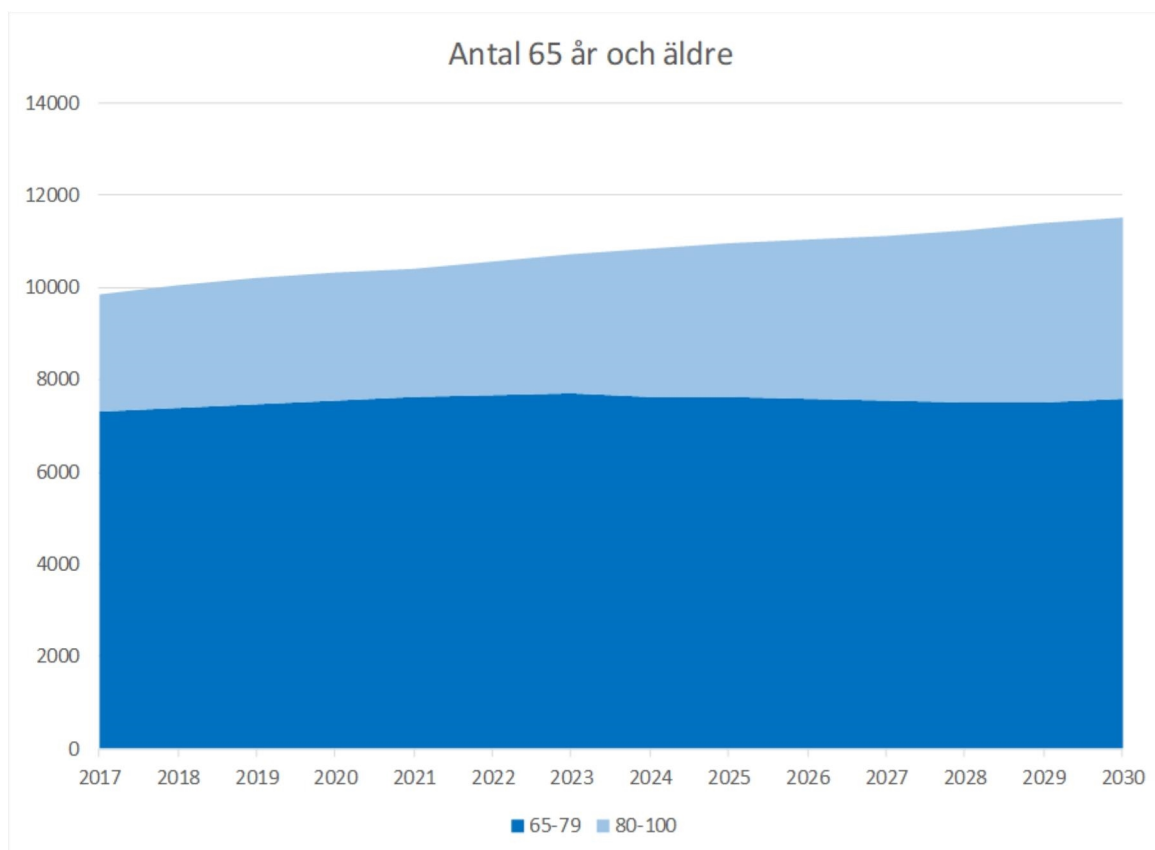
Inom äldreomsorgen verkställs beslut enligt socialtjänstlagen där rätten till skälig levnadsnivå är utgångspunkten. Inom äldreomsorgen verkställs även beslut om delegerad hemsjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen. Insatser inom äldreomsorgen i Motala kommun omfattar beslut för insatser och stöd i ordinärt boende eller beslut om särskilt boende.

När det gäller enheterna för hemtjänst och dagverksamhet föreligger inte några större förändringar gällande lokalbehov i nuläget.

Som tidigare nämnts har inte någon fördjupad teknisk status genomförts inför lokalrevision 2018 utan hänvisning sker till tidigare genomförd utredning 2016/2017. Resultatet av 2016 års lokalrevision visar att Samuelsberg och Strandvägens gamla del är två fastigheter som förutom att de är i stora behov av renoveringar inte heller är ändamålsenliga för de verksamheter som bedrivs.

Befolkningsprognos

För att beräkna framtida behov av platser inom särskilt boende används den av kommunen framtagna befolkningsprognosen för perioden fram till år 2030. Befolkningsprognosen beräknas centralt i kommunen och beräknas utifrån ett uttalat önskemål om att kommunen ska växa i invånarantal under prognosperioden. Den vedertagna indelningen av befolkningen 65 år och äldre är 65-79 år respektive 80 år och äldre.

Enligt ovan redovisad befolkningsprognos fram till år 2030 kommer antalet äldre att öka från 9 862 till 11 525 personer, en ökning av antalet personer 65 år och äldre med

motsvarande 14,4 procent. Fördelat på de olika åldersgrupperna så ökar gruppen 65-79 år från 7 307 personer till 7 577 personer, en ökning med 3,6 procent. Gruppen 80 år och äldre ökar från 2 555 personer till 3 948 personer, en ökning med 35,3 procent.

70+boende/trygghetsboende

Socialnämnden upphävde från år 2015 möjligheten att ansöka och få biståndsbeslut för trygghetsboende. Trygghetsboenden har funnits runt om i kommunen; Motala tätort, Godegård och Borensberg. En utfasning av den här typen av biståndsbeslut har skett och per den 31 oktober 2018 kvarstod totalt 84 personer med beslut om trygghetsboende.

När trygghetsboende infördes blockförhyrdes av Bostadsstiftelsen Platen ett stort antal lägenheter av socialnämnden för att upplåta till biståndsformen trygghetsboende. Idag har kommunen kvar tre blockförhyrningskontrakt för trygghetsboende med Bostadsstiftelsen Platen samt ett blockförhyrningskontrakt med Hemsö Fastigheter AB. De lägenheter som inte längre hyrs ut med biståndsbeslut trygghetsboende hyrs istället ut av kommunen som 70+boende. Samtliga boende i trygghetsboende eller 70+boende har andrahandskontrakt via kommunen. Placeringar till dessa boenden sker via kommunens placerare på socialkontoret.

Under första delen av 2000-talet har om- och tillbyggnationer skett i de blockförhyrda trygghetsboendena som hyrs av Bostadsstiftelsen Platen för att bland annat tillskapa personalutrymmen och dagstugor. Kostnader för dessa om- och tillbyggnationer har lagts på hyran med en avbetalningsplan på 30 år.

Var	Antal lägenheter	Kontraktstid	Beräknad kvarvarande skuld per den 2019-03-31*
Svanen, Borensberg	28 lägenheter varav 2 används som personalutrymmen. Dagstuga	Kontrakt till 2022-04-30	3 403 236 kr
Ekön, Motala tätort	22 lägenheter varav 2 används som personalutrymmen. Dagstuga	Kontrakt till 2019-09-30 (kontraktet uppsagt)	3 467 667 kr
Väster, Motala tätort	35 lägenheter varav 2 används som personalutrymmen. Dagstuga	Kontrakt till 2020-02-28	1 524 360 kr

* Med reservation för förändringar kan ske i beräkningarna.

Dialog pågår sedan hösten 2018 med Bostadsstiftelsen Platen om att avsluta föreliggande blockförhyrningar. Vid en uppsägning av föreliggande blockförhyrningar ska kvarvarande skuld avseende om- och tillbyggnationer regleras.

I samband med upphävande av kontrakt för blockförhyrningarna enligt ovan pågår också ett arbete med att skapa träffpunkter i lokaler som är tillgängliga för äldre. Lokaler för träffpunkter ska framöver hanteras genom särskilda hyreskontrakt.

Utöver ovan nämnda blockförhyrningar finns ett blockförhyrningskontrakt med Hemsö Motala Munken AB gällande Båtsmansgatan med kontraktstid till och med 2042-01-31. Blockförhyrningen omfattar totalt 34 lägenheter samt gemensamhetslokal.

Ett arbete pågår för att lämna nuvarande blockförhyrningskontrakt med Bostadsstiftelsen Platen. Gällande resterande skuld för tidigare om- och tillbyggnationer bör det hanteras som ett särskilt utredningsärende.

Korttidsplatser

I samband med utskrivning från slutet hälso- och sjukvård eller i händelse av försämring i hälsotillståndet eller andra påverkande faktorer finns möjlighet att få biståndsbeslut i form av korttidsplats för vård och omsorg. Insats växelvård samt plats för boka själv (växelvård) är andra insatser som räknas in i antalet korttidsplatser.

Korttidsplatser finns i anslutning till särskilda boendet Samuelsberg, totalt 17 platser inklusive platserna för växelvård och boka själv. I anslutning till särskilda boendet Strandvägen finns 24 korttidsplatser.

Enhet	Var	Antal platser	Typ av plats
Strandvägen gamla delen	Motala tätort, Brinken	12	Korttidsplats
		12	Korttidsplats
Samuelsberg	Motala tätort, Samuelsberg	10	Korttidsplats
		3	Växelvård, vårdboende
		3	Växelvård, demens
		1	Boka själv

Totalt: 41 platser varav 7 platser är korttidsplatser för personer med återkommande behov och 34 platser för tillfälliga behov

Lokalerna för korttidsplatser motsvarar inte verksamhetens behov och bedöms därmed inte vara ändamålsenliga. Lokalerna på Samuelsberg är gamla och slitna enligt tidigare nämnd teknisk status. Lokalerna på Strandvägen är också gamla och slitna men är framförallt inte ändamålsenliga för vård- och omsorg. Boendet består av stora salar som är flerbäddsrum, toalett och dusch finns i korridor och inte i anslutning till rummen. Personer som beviljas korttidsplats har i regel ett stort vård- och omsorgsbehov, ibland även i kombination med en demensproblematik. Att inte ha tillgång till eget rum med toalett och dusch är en del som skapar sämre förutsättningar för verksamheten att ge en kvalitativt god vård- och omsorg.

Utifrån de stora förändringar som skett i Motala under 2018 med förändrat arbetssätt i samband med inrättande av insatsen Trygg hemgång, ser förvaltningen ett minskat behov av korttidsplatser jämfört med för ett år sedan. Bedömningen är att det antal platser som är idag är tillräckliga, men behovet av korttidsplatser bör följas varje månad för att ha en framförhållning om ett utökat behov uppstår.

Analys lokalbehov

Gällande lokalbehov för korttidsplatser finns ett trängande behov att snarast skapa ändamålsenliga lokaler utifrån enheternas behov. Nuvarande korttidsplatser på Samuelsberg respektive Strandvägen bör avvecklas så snart som möjligt. En förstudie behöver startas snarast för att utreda placering av nuvarande korttidsplatser, förstudien ska innefatta såväl verksamhets- som lokalperspektiv.

Särskilt boende

Utav kommunens tio särskilda boenden för permanentboende (i dagligt tal kallat äldreboende), har åtta särskilda boenden plats för 32 boende eller färre. För att erhålla en god driftsekonomi bör ett boende ha minst 50 platser. Två av kommunens boenden drivs av extern utförare, kommunen ansvarar för lokalerna.

Särskilda boenden finns såväl i Motala tätort som i Borensberg och Fornåsa enligt nedan fördelning:

Enhet	Var	Antal bostäder	Typ av plats	Övrig info.
Björkbladet	Motala tätort, Skolgårda	24 bostäder		Extern drift
Björktrasten	Motala tätort, Skolgårda	11 bostäder 11 bostäder	Demens	
Husbygården	Borensbergs tätort	10 bostäder 12 bostäder	Demens	
Samuelsberg	Motala tätort, Samuelsberg	25 bostäder		
Skogsgården	Motala tätort, Bråstorp	28 bostäder	Demens	Extern drift
Solbacken	Motala tätort, Bergsätter	50 bostäder	Demens varav 8 BPSD	
Strandvägen	Motala tätort, Brinken	17 (+1) bostäder 24 bostäder	Demens	+1 är plats i dubbelrum
Strömsborg	Motala tätort, Charlottenborg	52 bostäder 41 bostäder	Demens	
Vileborg	Landsbygd, Fornåsa	24 bostäder		
Åkervallen	Motala tätort, Väster	16 bostäder 16 bostäder	Demens	

Totalt: 361 (+1) varav 182 platser för demensboende

Ett arbete pågår i kommunen för nybyggnation av ett särskilt boende för äldre. Boendet ska placeras på Nämndemansgatan, Mossenområdet i Motala tätort och kommer att innehålla 54 boendeplatser. Inflyttning beräknas till månadskiftet juni/juli 2020.

Den tekniska statusen gällande *Samuelsberg* gör att en utflytt av boendet bör planeras inom en snar framtid, det gäller såväl den delen som innehåller permanentboende som delen för korttidsplatser. Boendet *Björktrasten* saknar bra personalutrymmen samt gemensamhetsutrymmen för de boende. Idag har två lägenheter tagit i anspråk till personalutrymmen.

Övriga särskilda boenden bedöms vara fullt funktionella i förhållande till behov i verksamhet och för de boende, även om flera av dem är små i förhållande till möjligheten att nå en god driftsekonomi.

För att beräkna framtida behov av platser inom särskilt boende används den av kommunen framtagna befolkningsprognosen för perioden fram till år 2030 som tidigare redovisats. Befolkningsprognosen fram till år 2030 visar att antalet personer 65 år och äldre beräknas öka med 1 663 personer, vilket motsvarar 14,4 procent. Fördelat på de olika åldersgrupperna ökar gruppen 65-79 år med 270 personer vilket är en ökning med 3,6 procent. Gruppen 80 år och äldre ökar med 1 393 personer vilket är en ökning med 35,3 procent.

Beräkningar som gjorts (se bilaga) visar att Motala kommun bör använda sig av de nationella siffror som återfinns i Kolada (www.kolada.se) gällande andelen äldre som bor i särskilt boende i Sverige. Statistiken visar att för åldersgruppen 65-79 år är andelen som bor i särskilt boende 1,1 procent och för åldersgruppen 80 år och äldre är andelen 12,5 procent.

Behovet av antal platser i särskilt boende för hela kommunen under perioden 2018-2030, visar på att en ökning av antal platser bör ske successivt fram till år 2030 då behovet av antal platser beräknas vara 577 stycken.

För att lättare se platsbehovet i siffror redovisas här antalet i tabellform för vartannat år med start år 2018.

Befolkningsprognos		2018	2020	2022	2024	2026	2028	2030
65-79 år		7403	7567	7686	7649	7582	7530	7577
80-w år		2661	2751	2893	3179	3466	3711	3948
S:a 65 år och äldre		10064	10318	10579	10828	11048	11241	11525
Behov platser särskilt boende	Andel							
65-79 år	1,1%	81	83	85	84	83	83	83
80-w år	12,5%	333	344	362	397	433	464	494
S:a behov platser		414	427	446	482	517	547	577
Nuvarande antal platser (2018)		361	361	361	361	361	361	361
Underskott av platser		-53	-66	-85	-121	-156	-186	-216

Som synes föreligger ett underskott med 53 platser mot befolkningsprognosen, viktigt att poängtera är dock att under 2018 har kön till särskilt boende aldrig uppnått den numerären. Medeltalet för kö till särskilt boende under perioden oktober 2017 till september 2018 var 33 personer i kö, som lägst var kön 26 personer och som högst 41 personer i kö.

Vid månadskiftet juni/juli 2020 beräknas nytt boende i Motala tätort omfattande 54 platser vara inflyttningsklart. Med anledning av tidigare redovisad status på fastigheter behöver hänsyn tas till behov av ombyggnationer och/eller nybyggnationer. Detta medför olika

scenarion som påverkar besluten om när ytterligare nybyggnation av särskilt boende behöver ske för att möta ovanstående platsbehov.

I bilagan *Analys lokalbehov äldreomsorg* finns fördjupat resonemang kring de olika alternativ som kan finnas för att lösa kommande behov av platser inom särskilt boende. Här redovisas det alternativ som bedöms mest aktuellt att gå vidare med, vilket är bilagens alternativ två, en flytt av nuvarande platser från Samuelsberg till det nya boendet Nämndemansgatan. Platsbehov fram till 2030 skulle då se ut enligt följande. Årtal som redovisas är vartannat år med start år 2018.

Befolkningsprognos		2018	2020	2022	2024	2026	2028	2030
65-79 år		7403	7567	7686	7649	7582	7530	7577
80-w år		2661	2751	2893	3179	3466	3711	3948
S:a 65 år och äldre		10064	10318	10579	10828	11048	11241	11525
Behov platser särskilt boende	Andel							
65-79 år	1,1%	81	83	85	84	83	83	83
80-w år	12,5%	333	344	362	397	433	464	494
S:a behov platser		414	427	446	482	517	547	577
Nuvarande antal platser (2018)		361	361	361	361	361	361	361

Alternativ 2								
Nämndemansgatan			54	54	54	54	54	54
Samuelsberg permanenta flyttas			-25	-25	-25	-25	-25	-25
S:a platser		361	390	390	390	390	390	390
Underskott av platser		-53	-37	-56	-92	-127	-157	-187

Beräkningar som är gjorda är utifrån dagens andel äldre över 65 år som bor i särskilt boende. Beräkningarna bygger på att samma arbetssätt som idag även föreligger framöver, förändrade arbetssätt som senarelägger inflyttning i särskilt boende påverkar också behovet av antal platser. Detta samtidigt som det finns belägg för att människor idag lever längre och är mer vård- och omsorgskrävande när väl ett behov av särskilt boende uppstår. Prognos och andel som bor i särskilt boende bör följas årligen.

Analys lokalbehov

I samband med att nya boendet på Nämndemansgatan är klart förordas att Samuelsbergs 25 permanenta boendeplatser flyttas till Nämndemansgatan enligt ovan.

Analysen av kommande behov av boendeplatser inom särskilt boende, äldreomsorg, visar att tillskapande av cirka 30 nya platser bör i första hand ske till år 2022 för att klara det behov av platser som kan förväntas uppstå utifrån nu gällande befolkningsprognos. Inför lokalrevision 2019 bör befolkningsprognos och behov av platser efter 2022 särskilt beaktas.

Förslag läggs om att en förstudie inleds ur både verksamhets- och plan och byggperspektiv. Process för tillskapande av nya platser beräknas ta 3-5 år om det även innefattar planprocess inom samhällsbyggnad. I arbetet med tillskapande av nya boendeplatser föreslås även en översyn av nuvarande boenden för att titta på möjligheten till om- och tillbyggnationer som alternativ till nybyggnationer.

Sammanfattning behov av åtgärder lokaler inom äldreomsorg

Denna analys gällande lokaler inom äldreomsorgen påvisar den komplexitet som är när det gäller det både kortsiktiga och långsiktiga arbete som krävs för att upprätthålla en god servicenivå till kommuninvånare gällande framförallt korttidsplatser och särskilt boende. Nybyggnationer av boenden, oavsett inriktning, är en förhållandevis lång process där det ingår såväl utredningar kring verksamhetens innehåll, behov och ekonomi som markanvisningar och faktiskt byggnation.

Analysen visar ett behov av att se över arbetssätt inom hemtjänst och korttidsvården samtidigt som alternativa lokaler till dagens korttidsplatser behöver efterfrågas. Analysen visar också på behov av förstudie gällande hur och var tillskapande av särskilda boendeplatser kan ske.

Här är en sammanställning av de behov och förslag på åtgärder som analysen kommit fram till.

Lokaler	Vad behöver åtgärdas	När	Förslag på åtgärd
Hemtjänstlokaler	-	-	
Dagverksamhet	-	-	
Trygghetsboende/70+boende	Utträde ur blockförhyrningskontrakt med Bostadsstiftelsen Platen Utredning kring kvarstående skuld till Bostadsstiftelsen Platen	Våren 2019	Arbete pågår
Korttidsplatser Samuelsberg Strandvägen	Ändamålsenliga lokaler	Snarast	Lokalbehovsanmälan inför att förstudie ska starta lämnas till lokalstyrgrupp för åtgärd.
Särskilt boende	Förstudie för tillskapande av nya platser efter år 2020. Förstudien ska innehålla fördjupad analys kring möjligheter för åtgärder på Samuelsberg, Strandvägen och Björktrasten.	Snarast	Beslut i socialnämnd i samband med lokalrevision om när tillskapande av platser ska skett. Lokalbehovsanmälan inför att förstudie ska starta lämnas till lokalstyrgrupp för åtgärd.

Bilagor

Analys lokalbehov korttids och fritids enligt LSS och SoL
Analys lokalbehov äldreomsorg

Referenser

Socialnämndens resursfördelning och verksamhetsplan, Mål och Resursplan (MoR) 2018
med plan 2019-2020
Lokalrevision 2017-01-27